

Svaz chce amnestii pro ilegální dělníky

Jindřich Ginter

Některí ukrajínští pracovníci nyní odjeli bránit svou zemi, ale jejich odliv z firem zatím není podle Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) nijak masivní.

„Musíme se zároveň připravit na příliv utečenců z Ukrajiny do ČR,“ konstatoval předseda AMSP ČR Josef Jaroš.

Svaz připravuje seznam kroků, které by měl za této situace učinit stát. Ministerstvo zahraničních věcí programy ekonomické migrace vůči Ukrajině k 24. únoru pozastavilo. Připravují se nové podmínky.

Polské dokumenty v tuzemsku neplatí

„Chceme navrhnout amnestii pro nelegální zaměstnance v českých firmách, aby svůj pobyt a práci mohli zlegalizovat bez postihu. Muselo by to samozřejmě být navázáno na amnestii i pro firmy,“ řekl Jaroš.

Dlouhodobě se podle něho neřeší problémy s ubytováním zahraničních pracovníků. „Majitelé ubytoven na nich neho-

rázně vydělávají, za jednu postel se běžně platí pět až sedm tisíc korun měsíčně. Zastaralý zákon zároveň omezuje finanční příspěvky firem,“ zdůraznil Jaroš.

Podle něho by bylo lepší, kdyby k ukrajinským pracovníkům mohly přijít i jejich manželky. Soudí, že by to zlepšilo vztahy

Muselo by to samozřejmě být navázáno na amnestii i pro firmy

Josef Jaroš, AMSP ČR

v místech jejich ubytování, stručně řečeno: snížilo by to frustraci z odloučení od rodiny.

„Ještě před vypuknutím války k nám přijížděli Ukrajinci s polským vízem, které je ale neopravňuje u nás pracovat,“ upozornil dále Jaroš.

Podle průzkumu, který si asociace mezi podniky udělala, zhruba desetina oslovených připustila, že o zaměstnání pracovníků z Ukrajiny uvažuje, protože firmy trpí chronickým nedostatkem dělníků. Nejvíce se to odráží ve stavebnictví,

kde hlad po dělnících uvádí třetina firem.

„Účastníci průzkumu nejčastěji kritizovali zdlouhavost procesu schválení, respektive udělení víza zahraničním uchazečům (73 procent). Další čtvrtina poukazuje na přílišnou administrativní náročnost,“ připomněl Jaroš.

To by se ale s aktuální situací mohlo změnit a proces pro ukrajinské žadatele by se mohl zrychlit. Na jednu stranu ukrajínští muži dostávají povolávací rozkazy, ale na druhou výrazně přibýlo žen a občas jsou mezi nimi i muži. Každopádně české firmy volně ruce potřebují, i když je otázkou, kolik uprchlic, jež do ČR často přicházejí s dětmi, může rychle nastoupit do práce, zvláště na plný úvazek.

„O zaměstnávání cizinců, především z Ukrajiny, Běloruska nebo Kazachstánu, ale například i Filipín, uvažuje stále více podnikatelů. Zkušenost už s nimi má 26 procent účastníků průzkumu, dalších 37 procent je připraveno je zaměstnat,“ shrnul Jaroš.

Občané Ukrajiny tvoří nejpočetnější skupinu cizinců v ČR, je jich zhruba 200 tisíc.

Speciální vízum je rychlejší řešení

Ministerstvo vnitra aktualizovalo informace o povoleních pro Ukrajince pobývající v ČR. Přinášíme nejdůležitější informace pro ukrajinské občany a firmy, které je zaměstnávají nebo chtějí zaměstnávat.

S ohledem na probíhající konflikt si Ukrajinci mohou požádat o speciální druh dlouhodobého víza. Podle úřadu pak mohou nastoupit legálně do práce rychleji, než kdyby žádali o azyl.

„V této situaci není vstup do azylového řízení optimálním řešením. Rychlejší a efektivnější je požádat o speciální dlouhodobé vízum, které bude vyřízeno na

počkání, a navíc je možné hned požádat o povolení k zaměstnání a pracovat. Každý cizinec však má právo o azyl požádat,“ píše ministerstvo.

Pojištění automaticky

Žádost o udělení speciálního dlouhodobého víza lze podávat pouze osobně na pracovišti ministerstva vnitra. Žádosti doručené jinak než osobně budou vráceny odesílateli. Kromě vyplněného tiskopisu je potřeba pas a fotografie ve formátu 45 x 35 mm.

Udělení speciálního dlouhodobého víza předpokládá i to, že držitel je automaticky zařazen do

veřejného zdravotního pojištění.

Pro pobyt v ČR je nutné být zdravotně pojištěn. „Pokud jste zaměstnan, jste pojištěn ze zákona ve veřejném zdravotním pojištění. Pokud zaměstnan v ČR nejste, musíte mít zajištěno pojištění vlastní,“ upozorňuje úřad.

Pokud má ukrajinský pracovník platné povolení k zaměstnání, může nadále pracovat. V opačném případě je nutné vyřídít si povolení k zaměstnání.

Pokud platnost pobytového oprávnění (schengenského víza/sezonního víza/mimořádného pracovního víza) vyprší za dobu kratší než 14 dnů a dotýčný se

kvůli konfliktu nemůže vrátit na Ukrajinu, je nutné dostavit se na pracoviště ministerstva vnitra osobně. Nově příchozí může na území ČR pobývat v rámci bezvízového styku po dobu 90 dnů.

„Pokud jste ubytovaní v soukromí, je nutné registrovat se na policii. V ostatních případech registraci zajistí ubytovatel. Pokud se budete chtít zapojit do běžného života a začít pracovat, je možné požádat si o speciální druh dlouhodobého víza, které se vyřizuje na pracovištích ministerstva,“ uvádí úřad. Pak je možné najít si práci a na úřadu práce si vyřídít povolení k zaměstnání. (gin)

Biometrický pas podmínkou

Ukrajínští občané mají možnost přicestovat na území ČR bezvízově, ale pouze na základě platného biometrického pasu, a to na dobu v maximální délce 90 dní v jakémkoli 180denním období. Je důležité si na dobu bezvízového pobytu sjednat cestovní zdravotní pojištění, které lze uzavřít online.

Pokud má žadatel podanou žádost o dlouhodobý pobyt, je možné řízení dokončit na území ČR. Pokud má podanou žádost o dlouhodobé vízum, bude možné si toto ví-

zum vyzvednout na určeném zastupitelském úřadě, který bude po dobu uzavření zastupitelských úřadů na Ukrajině k dispozici.

A mohou přicestovat Ukrajinci, kteří nemají biometrický pas nebo mají vyčerpaný bezvízový pobyt či mají děti, které nemají vyřízený pas? „Nemůžeme garantovat, že bude umožněno překročit vnější hranici EU. Je potřeba si s sebou vzít všechny dostupné dokumenty prokazující jejich totožnost,“ konstatuje ministerstvo. (gin)

Účet od ČSOB pro uprchlíky

ČSOB také nabízí pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Nabízí jim otevření běžného účtu s několika výhodami, včetně finanční pomoci ve výši 2500 Kč, a to jen na základě předloženého pasu.

K účtu dále dostanou kartu zdarma, mohou si zřídit jeden devizový účet v eurech nebo dolarech bez poplatku a zdarma na něj vkládat hotovost. Pro okamžité placení mohou využít virtuální platební kartu a k dispozici je jim i speciální linka v ukrajinštině 800 200 290. Zároveň banka zrušila poplatek za využití svých bankomatů při výběrech ukrajinskými platebními kartami. (svj)

Padělků bankovek v loňském roce přibýlo

V Česku bylo loni zadrženo 6836 kusů padělaných a pozměněných bankovek a mincí různých měn a nominálních hodnot. Oproti předchozímu roku se tak počet odhalených padělků zvýšil o 5447 kusů.

Toto zvýšení je hlavně důsledkem policejní akce, při níž bylo zadrženo velké množství padělaných bankovek eura, informovala včera Česká národní banka (ČNB).

Padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí bylo 1394 kusů, což je o 392 více než v roce 2020. Jejich hodnota se téměř zdvojnásobila na 2,6 milionu Kč. „Počet falešných

Svazek zadržovaných falešných bankovek.

českých bankovek a mincí se sice o něco zvýšil, avšak v kontextu se stále narůstajícím objemem oběhiva nedochází k žádné výrazné změně. Objem oběhiva ke konci roku 2021 činil 731 miliard Kč,“ uvedla ČNB.

Nejčastějším terčem je dvoutisícikoruna

Upozornila, že se padělají bankovky všech hodnot, loni to nejvíc byla dvoutisícikoruna. Mezi hlavní ochranné prvky českých bankovek patří speciální bankovkový papír, vodoznak, ochranný proužek, opticky proměnlivá barva, iridiscenční (du-

hově proměnlivý) pruh, skrytý obrazec či soutisková značka. Většinu z nich člověk pozná „prosvícením“ bankovky.

Pokud má někdo podezření, že bankovka není pravá, má právo ji odmítnout. Pokud je ale bankovka v jeho vlastnictví, nesmí ji dále použít k placení, protože takové jednání je trestné. Podezřelou bankovku nebo minci je nutné odnést na policii nebo do ČNB, popř. do některé z bank, a informovat je o podezření. Pokud se ukáže, že bankovka nebo mince je pravá, bude majiteli vrácena. Když se bude jednat o padělek, na náhradu není nárok. (svj)

Poslanci se přeli o zálohování plastových PET lahví

Pavel Cechl

Víčka u plastových lahví například od minerálek budou muset být od poloviny roku 2024 pevně přidělána k lahvi, třeba poučkem. Podíl recyklovaného plastu v těchto výrobcích se bude muset postupně zvýšit až na 30 procent a zpřísní se i povinnost recyklovat.

Do roku 2029 jich bude muset být z hlediska objemu uvedeného na trh ročně recyklováno minimálně 90 procent. Včera s tím souhlasili poslanci, když poslali do dalšího projednávání novelu zákona o omezení dopadu plastů na životní prostředí.

V souvislosti s tím panují debaty o tom, zda nezavést i povinnost zálohování plastových lahví.

Například Slovensko recykluje nápojové obaly od leda. „Povinné zálohovaná PET láhev není jako skleněná láhev, nenaplňuje se opětovně. Je

Odpadové společnosti přijdou o významný zdroj svého podnikání

Michal Kučera, TOP 09

zmačkaná. Aby mohly být povinné zálohované PET zpětně vykupovány, musí být nepoškozené,“ brojila včera proti zálohování Berenika Pešková (ANO). Znamenalo by to podle ní, že budou auta jezdit do obchodů s zmačkanými lahvemi a tím

v podstatě převážet vzduch a zvyšovat uhlíkovou stopu.

Podle poslance Michala Kučery (TOP 09) ale zkušenosti okolních zemí ukazují, že zálohování PET lahví dává smysl, i když se v obchodě zmačkají. Jde však podle něj mimo jiné o příjmy odpadového byznysu.

„V okamžiku, kdy PET lahev pustíme mimo odpadový systém, přijdou odpadové společnosti o významný zdroj svého podnikání, protože PET lahev je skutečně to nejcenější, co v tom plastu je,“ řekl. Podle Peškové by to ale znamenalo, že o příjmy přijdou i obce, které jinak na sběru tříděného odpadu prodělávají.

Zákon ještě musí projít dvěma čteními a musí jej schválit Senát a podepsat prezident.

Dům & Bydlení

PRÁVO

- Plechový dům na kolech překvapí technologiemi
- V podkroví u Sany a Jakuba vládne hudba, láska a harmonie
- Starou kotelnu proměnili v příjemnou moderní garsonku
- Vaření usnadní indukce, parní troubu oceníte při pečení

ZAOSTŘENO na koupelnový nábytek

středa 9. 3.